INTERLEX
ADVOKATER

– Et interessentskab bestående af advokatselskaber

E-brev: post@procesbevillingsnaevnet.dk
Procesbevillingsnævnet
St. Kongensgade 1-3, 2. sal
1264 København K.

Mariane Thomsens Gade 1C, 8.
8000 Aarhus C
Tlf. +45 87 34 34 34
office@interlex.dk
www.interlex.dk
CVR-nr. DK 74260519

Gert Lund
Advokat (H), partner
gl@interlex.dk

Dato:	J.nr.:	Sekretær:
11.11.2019	378741	Dorthe Porse Dir.tlf. 87 34 34 45 dop@interlex.dk

Vedr.: Ansøgning om 3. instansbevilling

På vegne af

Birger Niemann, Slimmingevej 2, 4682 Tureby og
Ole Claus Christiansen, Dalsagervej 4, 4621 Gadstrup

anmoder jeg hermed Procesbevillingsnævnet om tilladelse til:

for **Birger Niemanns** vedkommende i medfør af retsplejelovens § 932 at indbringe dom afsagt af Østre Landsret den 29.10.2019 i sag S-1531-18 for Højesteret.

Der vedlægges kopi af
- dom afsagt af Østre Landsret 29.10.2019 i sag S-1531-18, samt
- kopi af byretsdom - Retten i Roskilde 08.05.2018 (18A-2684/2017)

for **Ole Claus Christiansens** vedkommende i medfør af retsplejelovens § 932 at indbringe dom afsagt af Østre Landsret den 29.10.2019 i sag S-3280-17 for Højesteret.

Der vedlægges kopi af
- dom afsagt af Østre Landsret 29.10.2019 i sag S-3280-17, samt
- kopi af byretsdom - Retten i Roskilde 21.11.2017 (2A-1731/2017).

Til støtte for at der af Procesbevillingsnævnet bør meddeles tilladelse, gøres det gældende, at sagerne er af principiel karakter, og særlige grunde i øvrigt taler herfor, jf. retsplejelovens § 932, stk. 1.

Retsplejerådet har som bekendt fremhævet, at principiel interesse omfatter tilfælde, hvor der skønnes behov for af Højesteret at få fastlagt eller afstukket en praksis på området eller efter en vis periode at få afklaret, om en bestående retstilstand bør ændres eller justeres.

Endvidere kan som bekendt sager af almindelig interesse tillades indbragt for Højesteret.

Ovennævnte betingelser er alle opfyldt i pågældende sager.

--o0o--

Sagernes afgørelse har betydning for stort set samtlige kommuner i landet samt i tusindvis af husstande, som har - eller står over for - at modtage et påbud om forbedret spildevandsrensning. Ved indsatsens start anslog Miljøstyrelsen, at det var nødvendigt at udstede påbud til ca. 96.000 ejendomme i det åbne land. Til dato er der udstedt ca. 40.000 påbud, og der udestår således ca. 45.000.

Til dokumentation herfor kan bl.a. henvises **bilag 1**, uddrag af "Udvalget for Klima og Miljø - dagsorden" af 05.11.2019 fra Vordingborg Kommune.

Som det fremgår, orienterer Vordingborg Kommune om dommene afsagt af Østre Landsret.

Det fremgår, at Roskilde Kommune, ligesom Vordingborg Kommune, er i gang med at give påbud om forbedret spildevandsrensning i det åbne land. Roskilde Kommune politianmelder de borgere, der ikke efterkommer påbuddet.

Som det fremgår af bilag 1 "tabte" Roskilde Kommune den første politianmeldelse, som gik til domstolene, da der var tvivl om grundlaget for at kunne give påbuddet.

På baggrund af de afsagte østrelandsretsdomme anfører Vordingborg Kommune bl.a.:

> *"Det er således tilstrækkeligt, at vandoplandsområderne og rensekravene er udpeget af staten og fastlagt i spildevandsplanerne, og der kræves ikke konkrete målinger af udledningsvandets beskaffenhed eller yderligere dokumentation for, at spildevand fra en konkret ejendom er årsag til vandløbets forurening."*

Som det fremgår af bilaget fra Vordingborg Kommune, hersker der allerede nu, mindre end 2 uger efter domsafsigelsen, en tilstand af retsvildfarelse blandt de kommunale administrationer, der helt sætter spildevandsbekendtgørelsens betingelser for påbud ud af drift.

--o0o--

Som anført af Østre Landsret i de afsagte domme, skal såvel efter den tidligere gældende § 27 i spildevandsbekendtgørelsen som den nu gældende § 35 i spildevandsbekendtgørelsen, følgende forudsætninger være opfyldt for, at der kan udstedes påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30:

1. Ejendommens afløbsforhold og udledning skal være fastlagt.

2. Ejendommens udledning skal bidrage til forurening af det omhandlede nedstrømsliggende vandområde.

3. Der skal være dokumentation for, at det omhandlede nedstrømsliggende vandområde er forurenet af spildevand i et omfang, der gør, at det miljømål for vandområdet, der er fastlagt i bekendtgørelse om miljøformål, udstedt i medfør af lov om vandplanlægning, ikke er opfyldt.

Det fremgår af de afsagte østrelandsretsdomme, at landsretten (sandsynligvis på baggrund af U.2002.1820H) ikke finder, at der kræves nærmere dokumentation for ejendommens afløbsforhold, at ejendommens udledning bidrager til forurening, og at det omhandlede nedstrømsliggende vandområde er forurenet af spildevand.

I ingen af de sager har der været foretaget en konkret og individuel vurdering af lodsejernes udledning. Påbuddene er alene er givet ud fra en kollektiv vurdering, hvilket de varsler, der er udsendt 6 måneder før det egentlige påbud, beviser.

--o0o--

Østre Landsrets begrundelse og præmisser er ikke i overensstemmelse med ordlyden af bekendtgørelsen samt foreliggende fortolkningsbidrag til forståelse af loven.

Der vedlægges som **bilag 2,** kopi og svar på spørgsmål stillet 31.03.2016 til Miljø- og Fødevareministeren af Pia Adelsteen.

Det fremgår bl.a. af svaret fra folketingets Miljø- og Fødevareudvalg, at det er kommunernes ansvar, at afgørelser træffes på et tilstrækkeligt fagligt grundlag.

Det fremgår endvidere, at ved vurderingen af, om der skal meddeles påbud om forbedret spildevandsrensning, skal kommunen foretage en konkret (min fremhævning) vurdering af, om en ejendom udleder spildevand til det pågældende vandområde, og om udledningen bidrager til forurening af et vandområde, som er målsat efter vandplanerne.

Der vedlægges som **bilag 3**, svar på spørgsmål nr. 496 af 16.03.2017 fra Miljø- og Fødevareministeriet. Det fremgår heraf, at Miljø- og Fødevareministeren bl.a. besvarer spørgsmålet med:

> *"Det er derfor også vigtigt at have sig for øje, at vandområdeplanerne kun indeholder krav om forbedret spildevandsrensning de steder i landet, hvor et målsat vandløb eller en sø ikke er i god miljøtilstand netop på grund af spildevandudledningerne fra de pågældende husstande*." (min understregning)

Der vedlægges som **bilag 4**, uddrag af høringsnotat december 2011 (revideret version maj 2012) fra Miljøministeriet - Naturstyrelsen vedrørende "Forslag til vandplaner for Danmarks 23 hovedvandoplande".

Det fremgår heraf, at Naturstyrelsen bemærker, at overvågningsprogrammet ikke kan erstatte behovet for konkret dokumentation i forbindelse med konkrete vurderinger og afgørelser. Det fremgår, at overvågningsprogrammet vil øge vidensgrundlaget for myndighedsopgaverne og dermed forbedre grundlaget for vurdering af konkrete afgørelser, men det vil fortsat være den kompetente myndighed, der skal dokumentere konkrete afgørelser.

--o0o--

I tilfælde af at Procesbevillingsnævnet meddeler tilladelse til anke, vil det derfor bl.a. blive gjort gældende, at Østre Landsret ved sin afgørelser ikke har anvendt loven korrekt.

Herunder vil det blive gjort gældende, at landsretten i de afsagte domme har fortolket U.2002.1820H for vidtgående. Det fremgår af den afsagte højesteretsdom, at der i dommen var fremskaffet oplysninger om de forhold og betingelser, der er nævnt i spildevandsbekendtgørelsens § 27 / § 35, som er en forudsætning for meddelelse af påbud.

Endvidere er der som redegjort for ovenfor – efter dommens afsigelse – fremkommet præciseringer bl.a. fra ministeriets side om hvilke betingelser, der skal være opfyldt for, at der kan meddeles et påbud.

--o0o--

Til støtte for at Procesbevillingsnævnet bør meddele tilladelse til anke til Højesteret af de afsagte østrelandsretsdomme er endvidere, at centralt i begge afgørelser fra Østre Landsret er, at landsretten anfører:

> *"…det såkaldte faunaindeks for vandløb, […] udtrykker iltforholdene i et vandløb…".*

Bekendtgørelse BKG 2016-06-27 nr. 833 om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand, jf. bekendtgørelsens bilag 5, udtrykker:

> *"Parameter: Dansk Vandløbsfaunaindeks (DVFI) er en parameter, der indikerer sammensætning af faunaelementer, tæthed af udvalgte faunaelementer, forholdet mellem miljøfølsomme og ikke-miljøfølsomme faunaelementer og diversitetsniveau."*

Østre Landsret indskrænker således i sine domme DVFI til alene at omhandle iltforhold, mens det kodificerede DVFI i bekendtgørelsen angår flere faunaelementer, tætheden af disse samt forholdet mellem fauna og diversitet.

Østre Landsret anvender således DVFI som indikator for, at betingelsen i spildevandsbekendtgørelsens § 27 / § 35 punkt 3 er opfyldt. DVFI siger imidlertid ikke noget om, hvorvidt det er spildevand, der er årsag til manglende målopfyldelse.

Som angivet i dom afsagt af byretten i Roskilde den 21.11.2017 som begrundelse for frifindelse af Ole Christiansen, så er DVFI et udtryk for den samlede økologiske tilstand i vandløbet - men ikke en indikator for, om spildevand er årsag til den økologiske tilstand i vandløbet. Spildevandsbekendtgørelsens § 27 / § 35 punkt 3 kræver, at det er spildevand, der er årsag til manglende målopfyldelse og for at påvise, om det er spildevand, kræves en analyse målrettet mod spildevand, hvilket DVFI ikke er.

Der kan i øvrigt henvises til et citat "Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter" side 24 fra punkt 4.2.4.3. ff, hvor det bl.a. er anført:

> *"De afgrænsninger af renseklasseoplande, der fremgår af bekendtgørelsen, er vejledende, og det er kommunerne, der efter en konkret vurdering af den enkelte udledning afgør, om en ejendom skal meddeles påbud om forbedret spildevandsrensning, jf. miljøbeskyttelseslovens § 30 og spildevandsbekendtgørelsens § 35, stk. 1."*

Som anført ovenfor, afspejler DVFI således ikke alene forureningstilstanden men den samlede vandløbskvalitet, herunder de fysiske forhold. Den nationale overvågning af vandløb (NOVANA) har i flere rapporter fastslået, at de fysiske forhold er den væsentligste begrænsning for, at vandløbene kan komme i god tilstand. Af NOVANA, VANDLØB 2016, rapport nr. 260, udgivet i år 2018, fremgår det af sammenfatningen, rapportens side 6,
jf. link: https://dce2.au.dk/pub/SR260.pdf:

> *"…Stagnationen i væksten af antallet af stationer med faunaklasse 5-7 gennem de seneste ca. fem år skyldes sandsynligvis, at andre miljømæssige forhold,* ***herunder dårlige fysiske forhold i mange regulerede vandløb*** (min fremhævning*), sætter den nedre grænse for, hvor mange arter af smådyr, som er indikatorer for god-høj økologisk tilstand, der kan etablere bæredygtige populationer på strækningerne…."*

--o0o--

Som det fremgår af de afsagte domme, udleder begge de dømte lodsejere til "markdræn". Alligevel er lodsejernes ejendomme i BBR registreret med "direkte udledning til vandløb, sø eller hav", hvilket kan betyde, at det af staten udpegede "renseklasseopland", hvori begge lodsejeres ejendomme er beliggende, har en betydelig for stor fysisk udstrækning, da belastningsopgørelsen kan være 75 % for høj og således også indsatsområdet, hvis blot et mindre antal ejendomme på tilsvarende vis, som de dømtes, er fejlregistreret i BBR.

Der kan i øvrigt henvises til oven for nævnte "Vejledning til bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter" side 25, afsnit 3, hvoraf det fremgår:

> *"Det samlede antal ejendomme bygger på Miljøstyrelsens BBR-udtræk fra 2012."*

Det anførte illustrerer / dokumenterer ligeledes, at ingen af lodsejernes ejendomme har været underlagt en konkret og individuel vurdering, hvilket afstedkommer væsentlige fejl.

--o0o--

Jeg forbeholder mig at fremkomme med et supplerende skriftligt indlæg, forinden Procesbevillingsnævnet træffer afgørelse.

Med venlig hilsen

Gert Lund

Vedlagte bilag:

Bilag 1: Uddrag af "Udvalget for Klima og Miljø - dagsorden" af 05.11.2019 fra Vordingborg Kommune
Bilag 2: Kopi og svar på spørgsmål stillet 31.03.2016 til Miljø- og Fødevareministeren af Pia Adelsteen
Bilag 3: Svar på spørgsmål nr. 496 af 16.03.2017 fra Miljø- og Fødevareministeriet
Bilag 4: Uddrag af høringsnotat december 2011 (rev. version maj 2012) fra Miljøministeriet.